

ELŐTERJESZTÉS

**Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Környezetvédelmi, Városrendezési és Agrár Bizottság
és
Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Értékmegőrzési Bizottság**

**Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
2024. június 27-én
tartandó ülésére**

Tárgy: Az emléktábla állítás és a közterületi alkotások elhelyezésének rendjéről szóló rendelet megalkotása.

Az előterjesztést készítette: Mérnöki Iroda
Dr. Gajdácsi Zoltán főmérnök, irodavezető
Várostervezési Osztály
Borbélyné Balogh Katalin osztályvezető

Kezelési megjegyzés: Rendelet-tervezet

Döntési változatok száma: 1

Mellékletek: 1

Véleményezésre megkapta:

Egyéb szervezet, külső szakértő: Öveges László
városi főépítész

Megtárgyalta:

Határozat száma:

Jogi és Ügyrendi Bizottság:

...../2024. (VI.24.) JÜB. számú határozat

Törvényességi észrevételelem nincs:

Dr. Temesvári Péter
jegyző

A BIZOTTSÁG MÉG
NEM
TÁRGYALTA

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Környezetvédelmi, Városrendezési és Agrár Bizottság
és
Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Értékmegőrzési Bizottság

1076-1/2024.

ELŐTERJESZTÉS

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
2024. június 27-én tartandó ülésére

Tárgy: Az emléktábla állítás és a közterületi alkotások elhelyezésének rendjéről szóló rendelet megalkotása

Tisztelt Közgyűlés!

Kecskemét megyei jogú város közigazgatási területén az emléktábla-állítást és a közterületi alkotások elhelyezését, áthelyezését *Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a közterület elnevezések megállapításáról, változtatásáról, jelöléséről, valamint az emléktábla-állítás és a közterületi alkotás elhelyezésének rendjéről szóló 19/1996. (IV. 9.) önkormányzati rendelete* (a továbbiakban: ÖR.) szabályozza.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének legrégebben megalkotott, jelenleg is hatályos rendelete az ÖR., amely mostanra az emléktábla-állítás és a közterületi alkotások elhelyezésére vonatkozó szabályokat állapítja meg.

Az ÖR. megalkotása és azt követő módosításai óta jelentős változások történtek a jogszabályi környezetben, amelyek szükségessé tették az ÖR. teljes körű felülvizsgálatát.

A felülvizsgálat eredményeként az eddig egy helyi rendeletben szabályozott, két jól elkülöníthető szabályozási tárgykört (a közterület elnevezést, valamint az emléktábla-állítást és közterületi alkotás elhelyezését) a jövőben - a felhatalmazást adó eltérő jogszabályokra is figyelemmel - két külön önkormányzati rendeletben indokolt szabályozni.

Ennek megfelelően a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a közgyűlés *a közterületek elnevezése, az elnevezés megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól szóló 20/2023. (X.19.) rendeletét* megalkotta.

Az emléktábla-állítás és a közterületi alkotások elhelyezése vonatkozásában a helyi szabályok megalkotása változatlanul eredeti jogalkotói hatáskörben lehetséges. A rendeletalkotás során az ÖR. megalkotása óta eltelt időben bekövetkezett, a jogszabályszerkesztésre vonatkozó új követelményeket figyelembe kell venni, ezért erre való tekintettel is indokolt új helyi önkormányzati rendelet megalkotása.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában nagyságrendileg több száz közterületi alkotás, emléktábla áll, amely a nemzeti vagyon és emlékezet fontos része, bárki számára hozzáférhető, a város arculatát is nagyban meghatározó gyűjtemény, kortörténeti jellegét tekintve felbecsülhetetlen értékű anyag. Ezt a vagyont a 18. század elejétől napjainkig felállított közterületi emlékművek, szobrok, domborművek, és emléktáblák alkotják. A közterületen elhelyezett, illetve a

közterületről látható alkotások, emléktáblák a településképet befolyásoló, esetenként meghatározó elemek. A már meglévő művek magas száma és az állapotuk megőrzéséhez fűződő feladatellátási kötelezettség szintén megerősíti a szabályozás szükségességét.

Az ÖR. felülvizsgálata során áttekintésre kerültek a fő szabályozási területek, tárgyak és annak részletszabályai, melynek eredményeként jelen előterjesztés és a rendelet-tervezet számos szabályozási elem megtartására, illetve több, új elem beépítésére tartalmaz javaslatot.

Javasolt, megtartandó szabályozások:

- emléktábla, közterületi alkotás, szöveges ismertető tábla a közgyűlés hozzájárulásával helyezhető el, valamint a megszüntetéséről is a közgyűlés dönt,
- emléktábla állítását, közterületi alkotás, szöveges ismertető tábla elhelyezését és az elhelyezés megszüntetését bárki kezdeményezheti,
- emléktáblákról, közterületi alkotásokról, szöveges ismertető táblákról nyilvántartás vezetése,
- az emléktábla állítására, közterületi alkotás elhelyezésére irányadó kezdeményezés tartalmi követelményei,
- a közterület elnevezéséről a szöveges ismertető tábla elhelyezésének szabályai.

Javasolt, új szabályozások:

- a helyi rendelet értelmező rendelkezései körében több új fogalom bevezetése (pl. botlókő, díszkút, szöveges ismertető tábla),
- a közterületi alkotás elhelyezése mellett az emléktábla-állítás kezdeményezésnek is feltétele az, hogy arra a természetes személy esetében halála után öt év elteltével kerülhet sor,
- az elhelyezés helyszínének kiválasztásakor törekedni szükséges olyan helyszín kiválasztására, ahol a közterületi alkotás, emléktábla címzettje alkotott, lakott vagy tevékenykedett,
- a város közterületein vagy a nem önkormányzati tulajdonú ingatlanok közterületről látható részein elhelyezett közterületi alkotás, emléktábla, szöveges ismertető tábla karbantartásáról, állagmegóvásáról, felújításáról azok tulajdonosa gondoskodik, azonban a kezdeményező a kérelem benyújtásakor önkéntes nyilatkozatot tehet ezen feladatok átvállalásáról,
- a közterületi alkotás elhelyezése során, a kezdeményezés új tartalmi elemei közé az adatkezelési nyilatkozat, a környezetrendezési terv is bevezetésre kerül,
- a közterületi alkotás elhelyezése során a közgyűlés döntése előtt hét főből álló zsűri véleményezési jogának biztosítása a közterületi alkotás tervdokumentációjának, helyszínének tekintetében.

A rendelet-tervezetet a két szakbizottság a 2023. októberi ülésein előzetesen munkaanyagként megismerte és támogatta a rendelet-tervezet véglegesítését, a közgyűlési döntésre történő előterjesztését. A közgyűlés további egyeztetések lefolytatása érdekében a rendelet megalkotásáról szóló előterjesztést a 2023. december 7-én megtartott ülésén napirendjéről levette.

A RENDELET-TERVEZET RÉSZLETES INDOKOLÁSA

A rendelet-tervezet 1. §-ához:

E szakasz a rendelet területi és tárgyi hatályát állapítja meg.

A rendelet-tervezet 2. §-ához:

Ebben a szakaszban a hatályos rendeletben foglaltakra alapozva az értelmező rendelkezések kerülnek pontosításra. A közterületi alkotás, mint gyűjtőfogalom kibővítésére az eltelt évtizedekben történt változásokhoz igazodva van szükség.

Ehhez kapcsolódóan új fogalmakat definiálunk (botlókő, díszkút, szöveges ismertető tábla), és a

korábbi fogalmak kerülnek pontosításra a mai kor elvárásaihoz igazítva.

A rendelet-tervezet 3. §-ához:

E szakasz bizonyos korlátok és feltételek felállításával az emléktáblák és közterületi alkotások elhelyezésével kapcsolatban általános szabályt rögzít. Így együttes szabály, hogy természetes személy tiszteletére halála után öt év elteltével lehet közterületi alkotást elhelyezni vagy emléktáblát állíttatni, továbbá a helyszín kiválasztásakor szempont a személyhez való kötöttség elve.

A rendelet-tervezet 4. §-ához:

Ez a szakasz tartalmazza az önkormányzat nyilvántartás vezetési kötelezettségét.

A rendelet-tervezet 5 -7. §-aihoz:

E szakaszok állapítják meg a korábbi évtizedek tapasztalataira építve az emléktábla állítással kapcsolatos legfontosabb szabályokat, így többek között azt, hogy mely személynek lehet emléktáblát állítani, melyek az emléktábla állításra irányuló kérelem tartalmi követelményei. Ezen rendelkezések tartalmazzák továbbá az emléktábla elhelyezés és megszüntetés döntéshozójának és véleményezési jogkörének megjelölését.

A rendelet-tervezet 8. §-ához:

E szakasz állapítja meg a szöveges ismertető tábla elhelyezésével kapcsolatos szabályokat

A rendelet-tervezet 9. §-ához:

E szakasz állapítja meg a közterületi alkotások elhelyezésének feltételeit, elhelyezésének és megszüntetésének eljárási szabályait.

A rendelet-tervezet 10. §-ához:

Hatálybaléptető rendelkezést tartalmaz.

A rendelet-tervezet 11. §-ához:

Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy döntsön a rendelet-tervezet elfogadásáról.

Kecskemét, 2024. június 17.

Lejer Zoltán
elnök

HATÁSVIZSGÁLATI LAP

Az emléktábla állítás és a közterületi alkotások elhelyezésének rendjéről szóló önkormányzati rendelet megalkotása

1. Társadalmi hatások

Az új rendelet megalkotása révén átláthatóbb, a mai korhoz jobban illeszkedő szabályozás fokozza a jogbiztonságot és segíti a jogkövető jogalkalmazást, javítja a városi életminőséget, a településképi szempontok érvényesítésével.

2. Gazdasági, költségvetési hatások

A tervezetnek nincsen gazdasági, költségvetési hatása.

3. Környezeti és egészségügyi következmények

Az új rendeletnek környezeti egészségügyi hatása nincs.

4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások

A tervezetnek nincsen adminisztratív terheket befolyásoló hatása.

5. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

Az új rendelet szigorúbb, ugyanakkor átláthatóbb, koherensebb, és a mai kor igényeihez jobban alkalmazkodó szabályokat tartalmaz a közterületi alkotások, emléktáblák elhelyezésével kapcsolatban. Jogalkotás elmaradása esetén az idejétmúlt, olykor nehezebben értelmezhető régi rendeletet kellene alkalmazni.

6. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek Rendelkezésre állnak.

7. A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás közzététele

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (3) bekezdése alapján – mivel a természetes, és nem természetes személyek részére társadalmi hatást gyakorol – a rendelet indokolását a Nemzeti Jogszabálytárban kell közzétenni.

8. Európai uniós jogból eredő kötelezettségek

A rendelet európai uniós jogból eredő kötelezettséget közvetlenül nem érint.

**Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének .../2024. (VI. 27.)
önkormányzati rendelete**

az emléktábla-állítás és a közterületi alkotások elhelyezésének rendjéről

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 2.4.1. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Értékmegőrzési Bizottság, a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 3.4.1. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Környezetvédelmi, Városrendezési és Agrár Bizottság, a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 4.4.3. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Jogi és Ügyrendi Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

E rendelet szabályait kell alkalmazni Kecskemét közterületein és közterületként használt egyéb területein (a továbbiakban együtt: közterület), az önkormányzati intézmények, gazdasági társaságok épületein és belső területein, valamint a nem önkormányzati tulajdonú épületek közterületről látható részein meghatározott rend szerint elhelyezésre kerülő közterületi alkotásokra és emléktáblákra, valamint szöveges ismertető táblákra, amelyek a létrehozott utcákhoz, terekhez építészeti, művészeti, kulturális és szellemi értékekhez illeszkednek, és ezáltal hozzájárulnak a település minőségi fejlesztéséhez a jövő nemzedékek számára.

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. **Botlókő:** járófelületben elhelyezett a múlt történeti eseményére utaló utcakő;
2. **Díszkút:** vizet szolgáltató díszépítmény; utcákon, tereken, udvarokon, parkokban rendszerint dísznek szánt, művészi faragásokkal, szobrokkal díszített építmény, melyből egy szelep megnyitásakor vízvezetéki víz folyik vagy a víz belőle automatikusan sugarakban ömlik, melyet medence fog fel;
3. **Emlékkő:** a földfelszínen elhelyezett, felirattal ellátott durván megfaragott vagy sima felületű kőtömb;
4. **Emlékmű:** valamely történelmi eseménynek vagy személynek emléket állító közterületi alkotás;
5. **Emléktábla:** közterületen vagy közterületről látható módon az épület homlokzatán elhelyezett, felirattal vagy domborműves ábrázolással, esetleg mindkettővel megalkotott kő- vagy érc-tábla;
6. **Közterületi alkotás:** közterületen vagy közterületről látható módon elhelyezett szobor, térplasztika, falfestmény, emlékmű, emlékkő, díszkút, botlókő, továbbá építészeti, tájépítészeti és képző-művészeti szellemi-fizikai alkotás, amely művészi kifejezőeszközök útján üzenetet közvetít a befogadó számára;
7. **Szöveges ismertető tábla:** a közterület kezdetén elhelyezett 30x42 cm méretű átlátszó polikarbonát lemezből készült tábla, mely információkat tartalmaz a közterületi elnevezés

névadó személyéről, vagy az egyéb elnevezés közérthetővé tételéről.

3. §

(1) Közterületi alkotás és emléktábla természetes személy tiszteletére halála után 5 év elteltével, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése (továbbiakban: Közgyűlés) hozzájárulásával helyezhető el.

(2) Az elhelyezés helyszínének kiválasztása során elsődlegesen törekedni kell olyan helyszín kiválasztására, ahol az emléktábla, szöveges ismertető tábla vagy közterületi alkotás címzettje vagy az emlékezéssel kapcsolatban álló személy alkotott, lakott, vagy tevékenykedett.

(3) Közterületi alkotás, emléktábla, elhelyezését és az elhelyezés megszüntetését a város területén lakóhellyel rendelkező magánszemély és a városban székhellyel rendelkező szervezet kezdeményezheti.

(4) A megszüntetésre irányuló kezdeményezésnek tartalmaznia kell

- a) a közterületi alkotás, emléktábla elbontásának vagy áthelyezésének indokát,
- b) az áthelyezés javasolt helyszínét,
- c) az elbontással vagy áthelyezéssel kapcsolatosan felmerült költségek fedezetét, és
- d) az alkotó, vagy a szerzői jogi jogutódok írásbeli hozzájáruló nyilatkozatát.

4. §

A város közterületein elhelyezett emléktáblákról, közterületi alkotásokról az önkormányzat nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a közterületi alkotás és emléktábla

- a) helyszínét, a kihelyezés időpontját, a közgyűlési határozat számát,
- b) alkotójának nevét, és az alkotás megnevezését,
- c) kihelyezőjének nevét, címét,
- d) szövegét, és
- e) tulajdonosát.

2. Emléktábla állítás

5. §

Emléktáblát állítani csak olyan természetes személynek, jogi személynek vagy jogi személyiség nélküli szervezetnek lehet

- a) akinek a tevékenysége a közjót, a nemzet szellemi, anyagi gyarapodását példaértékűen szolgálta és személye közmegebecsülést szerzett,
- b) aki a tudományok, a művészetek, a sport, a közélet valamely területén kimagaslóan jelentőset alkotott,
- c) aki a város életében, történetében kiemelkedő szerepe folytán jelentősen hozzájárult Kecskemét fejlődéséhez, hírnevének gyarapodásához, vagy
- d) aki történelmi esemény vagy következményeként létrejött veszteség áldozata.

6. §

A közgyűlési hozzájárulás nélkül vagy a hozzájárulásról szóló határozatban foglaltaktól eltérően elhelyezett emléktáblát az önkormányzat - az eltávolításra vonatkozó felhívás átvételét követő 15 nap eredménytelen eltelte esetén - az emléktábla tulajdonosának költségére leszereltetheti és elszállíttathatja.

7. §

- (1) Az emléktábla elhelyezésére irányuló kezdeményezésnek tartalmaznia kell
- a) az emléktábla megjelenését ábrázoló méretarányos tervet vagy fényképet, a tervezett szöveg, ábra, betűforma, méret, anyag és a színek megjelölésével,
 - b) a kihelyezés helyének, módjának pontos megjelölését,
 - c) a kezdeményező nevét, címét,
 - d) az ingatlan tulajdonosának írásbeli hozzájárulását,
 - e) a kivitelezésért felelős személy nevét és címét,
 - f) a kezdeményező önkéntes nyilatkozatát, hogy a szükség szerinti karbantartási, javítási, helyreállítási feladatokat ellátja,
 - g) a műemléket érintő vagy műemléki jelentőségű területen kihelyezendő emléktábla esetén az örökségvédelmi hatóság előzetes hozzájáruló nyilatkozatát,
 - h) nem műemléki területen vagy nem műemléki épületen kihelyezendő emléktábla esetén Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Főépítésének támogató nyilatkozatát, szakvéleményét,
 - i) az emléktáblára kerülő adatok szakmai, történeti helyességének alátámasztására szolgáló forrásmunkákat,
 - j) az emléktábla címzettje közeli hozzátartozóinak hozzájáruló nyilatkozatát, és
 - k) a kezdeményező nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy kezdeményezésével kapcsolatban a személyes adatait Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala kezelheti.

(2) Az emléktábla elhelyezésének engedélyezéséről, valamint a megszüntetéséről a Közgyűlés – városrendezési ügyekben feladat-és hatáskörrel rendelkező bizottsága véleményének figyelembevételével, a kulturális ügyekben feladat-és hatáskörrel rendelkező bizottsága előterjesztése alapján - dönt.

(3) Ha az (1) bekezdés j) pontja szerinti nyilatkozat beszerzése a közeli hozzátartozó elérhetetlensége vagy más körülmény miatt rendkívüli nehézséggel vagy számottevő késedelemmel járna, elegendő ezt a tényt indokollással a kezdeményezésben feltüntetni.

8. §

(1) A közterület elnevezését követően a közterület névadójáról, vagy a közterületi elnevezésről a közterület kezdetén szöveges ismertető tábla helyezhető ki.

(2) Szöveges ismertető tábla kihelyezéséről, és annak szövegszerű tartalmáról a Közgyűlés kulturális ügyekben feladat-és hatáskörrel rendelkező bizottsága javaslata alapján a Közgyűlés dönt.

(3) Szöveges ismertető táblát épületen, ennek hiányában kerítésen, vagy külön tartószerkezeten kell jól láthatóan elhelyezni.

(4) Az ingatlan tulajdonosa, kezelője, használója a szöveges ismertető tábla elhelyezését és az ezzel kapcsolatos munka elvégzését tűrni köteles.

3. Közterületi alkotás elhelyezése

9. §

(1) A közterületi alkotás elhelyezésére irányuló kezdeményezésnek tartalmaznia kell

- a) a közterületi alkotás elhelyezésének indokát,
- b) a kezdeményező nevét és címét,
- c) az elhelyezés javasolt helyszínét,
- d) az elhelyezni kívánt közterületi alkotás szakirányú tervezői jogosultsággal rendelkező tervező által készített tervdokumentációját, mely tartalmazza a helyszínrajzot az elhelyezésről, a

meglévő és a tervezett közművekről, a Helyi Építési Szabályzat szerinti környezetrendezési tervet a környezetbe illesztésről, számítógépes látványtervet legalább három nézőpontból, az anyaghasználat megjelölésével és a felirat szöveg-tervezetével,

- e) a költségvállalás módját,
- f) a kezdeményező önkéntes nyilatkozatát, hogy a szükség szerinti karbantartási, javítási, helyreállítási feladatokat ellátja,
- g) a szerzői jog jogosultjának hozzájáruló nyilatkozatát,
- h) műemléket érintő vagy műemléki jelentőségű területen elhelyezendő közterületi alkotás esetén az örökségvédelmi hatóság előzetes hozzájáruló nyilatkozatát,
- i) a nyilatkozatot, melyben a kezdeményező a közterületi alkotás elhelyezésekor vállalja az alkotás 5 méteres körzetében történő, a környezetnek az elhelyezéssel összefüggő rendezését, és
- j) a kezdeményező nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy kezdeményezésével kapcsolatban a személyes adatait Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala kezelheti.

(2) Amennyiben a közterületi alkotás emlékmű, akkor a kezdeményezéshez az (1) bekezdésben meghatározott tartalmi elemeken túl mellékelni kell az elhelyezést alátámasztó levéltári kutatásokat, vagy publikált helytörténeti és kortörténeti adatokat.

(3) A közterületi alkotás elhelyezése esetén a hozzájárulásról, valamint a megszüntetéséről a Közgyűlés - kulturális ügyekben feladat-és hatáskörrel rendelkező bizottsága véleményének figyelembevételével, a városrendezési ügyekben feladat-és hatáskörrel rendelkező bizottsága előterjesztése alapján - dönt.

(4) A közterületi alkotás tervdokumentációját, valamint a javasolt helyszínt a közgyűlési döntés meghozatala előtt minimum hét főből álló zsűri véleményezi. A zsűri állandó tagjai Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármestere, Kecskemét Megyei Jogú Város Jegyzője, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Főépítésze, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Főkertésze, valamint delegált tagként a Bács-Kiskun Vármegyei Építész Kamara, a Bács-Kiskun Vármegyei Mérnöki Kamara, valamint a Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek által, szervezetenként javasolt 1-1 személy.

4. Záró rendelkezések

10. §

Ez a rendelet 2025. január 1-jén lép hatályba.

11. §

Hatályát veszti a közterület elnevezések megállapításáról, változtatásáról, jelöléséről, valamint az emléktábla-állítás és a közterületi alkotás elhelyezésének rendjéről szóló 19/1996. (IV.9.) önkormányzati rendelet.